

"T?l?b? vikipediya deyil!", "İmtahanlar l??v olunsun!" Az?rbaycan Dill?r Universitetind? bu yax?nlarda bir qrup t?l?b?nin keçirdiyi etiraz aksiyas?n?n ?uarlar?ndan ikisi bel? idi. ?slind? t?l?b? vikipediya olmasa da, imtahan verm?lidir. T?l?b?nin oxuyub bildikl?rini hans? s?viyy?d? m?nims?diyini ali t?hsil haqq?nda s?n?di ver?n m?ssis? d?qiq ?yr?nm?lidir. Bizim u?aqlar is?...

MM?s?l? buras?ndad?r ki, etiraz?n mahiyy?tin? anlamayan bir ?ox sosial ??b?k?, q?hr?manlar? aksiyaç?lar? H?c?r, N?bi etdil?r. Y?ni, s?z?n? ham?ya dey?c?k q?d?r b?y?k c?sar?t sahibi sayd?lar. Amma dey?k ki, ad?ged?n t?arixi q?hr?manlar da f?aliyy?t?rinin mahiyy?tin? varmasaq, ?slind? el? cahilliy?, avaml??a, bir az m?asirl??d?rs?k, savads?zl??a, ?dal?tsizliy? qar?? olublar.

Qald? imtahan verm?k ist?m?y?n t?l?b?l?r?, ?ox maraql? m?qamlar var. Adamlar sad?c? oxumad?qlar?, ya da yax?? oxumad?qlar? ??n imtahan olunmaq ist?mir?r. Biz b?lk? d? d?nyada yegan? mill?tik ki, oxumamaq ??n pul veririk. Nec?? Orta m?kt?bd? deyirik ki, bu u?a?? ?evirin babalar?n?z?n ba??na, al?n bu pulu, u?a?a ?cd?n-zaddan ya yaz?n adlas?n o biri sinf?. M?llim alm?r, olur pis ki?, al?r, olur r?v?txor, t?hsil? badalaq vuran. Bu qarma?ada m?m?ahid? etdiyini h?m d?o olur ki, t?hsilin b?rbadl??ndan ?n ?ox dan??an el? bayaqk? u?a?? ??n yalvaran valideyndir. ?ll?rdi onun ?z?n? baxa-baxa g?lib ?xd?q yuxar? sinf?. Yuxar? sinifd? yen? h?min valideyn v? ya valideynl?r y?y?r? kimins? ?st?n?. S?yl?yirik ki, s?n Allah bu d?f? balamla birg? m?ni d? ?evir balalar?n?n ba??na, b?s d?rsl?r a??rd?r, bir-iki saat otursun ?x?b g?lsin ev?. U?a? ?ziyy?t g?rm?s?n, n? ya?? var ki, anas? ?lm??.

Sonra h?min bu u?a? ya da olsun el? u?aqlar ali m?kt?bl?r? q?bul imtahan? verir. Bir xeylisi imtahanlardan k?silir. Valideynl?rin b?y?k ?ks?riyy?ti orda da "dada" yetir. Deyir ki, b?s Az?rbaycanda t?hsilin s?viyy?s? a?a??d?r. D?d?rsl?r v? m?lliml?r b?rbadd?r. Burda bir ac? h?qiq?t var. B?t?n sisteml?rd? l?l?r ictimaiyy?tin t?l?b? standart?na uy?un qurulur. Daha d?qiqi, insan?n k?miyy?ti v? keyfiyy?tin? g?r? m?y?y?n edilir. B?t?n ?st qurumlar a?a??dan g?l?n t?l?bl?ri hesablaraq f?aliyy?t plan? qurur. Y?ni bu g?n ad?na problem dediyimiz h?r ?ey ?layiqik. ??nki t?nb?lik. MM?s?l?n, t?l?b?yik oxumaq ist?mirik, imtahan verm?m?k ??n ?syan edirik. O ?zd?n ali m?kt?b r?hb?rliyin? t?zyiq g?st?ririk ki, g?z qorxudaq. O, bu bar?d? ?st quruma "h?y?canl?" m?lumatlar versin. Daha sonra h?min ?st qurum da ?z?nd?n ?st ?z tutsun. Bel?c? ?l?k?d? bir qrup oxumaq ist?m?y?n t?l?b?nin kaprizi ?z?nd?n d?vl?t?n qanunverici orqan? v? m?t?x?ssisl?ri layih? haz?rlas?nlar.

?n?ndi saxlay?b o u?aqlar? soru?maq laz?md?r ki, a bala, n? m?s?l?dir, niy? imtahan vermirs?n? Sual?n a?z?nda bit?r-bitm?z bax?rsan ki, etiraz ?uar? yaz?lan plakatlardan birind? ingilis dilind? qurulmu? c?ml? q?usurludur. Y?ni art?q sual?n?n cavab? var. Bu u?aqlar n?d?n imtahan verib, n? alacaqlar?n? bildikl?ri ??n sad?c? "xox" g?lir?r.

?ndi lap tutaq ki, bu "xox"dan kims? qorxd? h?min imtahanlar l??v edildi. Sonra n? olacaq? O u?aqlar olacaq m?n?vi z?lil. ?ziyy?t g?rm?y?n u?a?a ba?qa ad ver? bilmir?m m?n.

Qald? valideynl?r? ?ziz valideynl?r, bu g?n?n oxumaq ist?mir?m dey?n etirazç? t?l?b?si, y?ni m?nim, sizin ?vladlar?n?z, sabah?n savads?z atas?, anas?d?r. "T?ki m?n? g?ll? d?ym?s?n, v?t?n ?z? bil?r" dey?n s?rh?dçi, ?sg?r, z zabit olacaq. Bu q?d?r z?lili bu ?l?k?nin ?iyinl?ri g?t?rm?z ax?? Bu ?l?k?y? z?lill?rl? yana??, yeti?mi?, kamil insanlar, kadrlar da laz?md?r. Biz bunu evl?rd? yeti?dirib, m?kt?b?, ali t?hsil m?ssis?s?sin?, orda da c?miyy?t? yollaya bilmiriks?? ki, n?tic?d? arxay?n oturaq, daha niy? ya?ay?r? q ki? O ?zd?n evl?rinizd? yar?tmaz v?t?nda? yeti?dirib v?t?nin ba??na da? salmay?n l?ft?n. T?bii ki, m?mk?nd?rs?, imkan varsa. ?ndi v?t?ni bilmir?m, ?z v?t?nda? ad?ma deyim ki, kamil olmayan ?agird, t?l?b?, m?t?x?ssis lap evimin i?ind?d?rs? bel?, o m?n? laz?m deyil. M?nc?, v?t?n d? bu m?vqed? olar. Bu yaz?n? da el? ?z?m?z? xatir yazd?m. Yazd?m deyim ki, h?l?lik mill?t olaraq g?l?c?yimiz? dair optimistlik. Can?m?za ?ziyy?t verib u?aqlar?m?z? z?hm?t?, yax?? t?hsil? al??d?raq. Daha r?hm?tlik Sabirin s?z? olmas?n, "oxutmuram, ?l ??kin" dem?y?k.

R?hm?tlik Sabir demi?, adam d?vr?n?n dahil?rind?ndir. O q?d?r dahi ki, b?t?n ?srl?r v? d?vrl?r ??n aktual olaraq qal?r. Zaman?nda valideynl?ri q?nam??d?. Q?nam??d? ki, "oxutmuram, ?l ??kin" deyirl?r.

??ndi sa? olsayd? gedib canl?-canl? qar??s?nda ba?? y?rdi adam ki?inin Dey?rdi ki s?n ged?nd?n heç n? d?yi?m?yib, ay ustad. ?vv?l oxutmaq ist?m?y?nl?r vard?. ?ndi onlar?n s?ras?na oxumaq ist?m?y?nl?rimiz d? qo?ulub. Y?ni durum s?nin yazd??ndan da q?lizdir. D?zd?r, g?z?m?z, q?lbimiz h?rd?n sevinir. U?urlu i??ql? simalar?m?z da yoxox deyil. Nec? ki, zaman?nda s?n b?y?k Z?rdabi, Mirz? C?lil vard?. Amma vallah! xasiyy?t v? ruhumuzda n?s? d?yi?m?di. H?r ?ey libas?m?zda gizli. Y?ni d?yi??n t?kc? libas?m?zd?r, ustad. O d?nyada s?birli ol, yan?na ?z?n kimi xeyli ?rl?yib ?l?nl?r g?l?c?k bizim simam?zda. ??nki bir ordu g?lir ?st?m?z? oxumaq ??n imtahan verm?k ist?m?y?n, v?t?n d?y?ri, milli kimlik anlay?? z?if olan, amal?, ?qid?si f?rqli. Biz bu ordu il?d?y?m?y?c?k q?d?r yox, qalib olmayaca??m?z? anlayacaq q?d?r acizlik. ??nki az?q, ?ox az, lap el? sizin o vaxt oldu?unuz q?d?r...

